

Kungliga Patriotiska Sällskapet

2019-08-17 Pressmeddelande: Riksförbundet Svensk Trädgårds årliga utdelning av Kungliga Patriotiska Sällskapets trädgårdsmedaljer

Riksförbundet Svensk Trädgård delar ut kungliga trädgårdsmedaljer

Kungliga Patriotiska sällskapets medaljer för "förtjänster inom trädgårdsodling och biodling" delas årligen ut av Riksförbundet Svensk Trädgård till personer som bidragit till att främja trädgårdskonst, odling eller forskning om trädgård.

Riksförbundet Svensk Trädgård har traditionsenligt delat ut Kungliga Patriotiska Sällskapets trädgårdsmedaljer för "förtjänster om trädgårdsodling och biodling". 2019 års trädgårdsmedaljer tilldelas trädgårdsmästare **Gerben Tjeerdsma**, Mönlycke, trädgårdsmästare **Tommy Ahnby**, Munkedal samt postumt till trädgårdsingenjör **Kenneth Lorentzon**, Kågeröd. Medaljerna delades ut under Riksförbundet Svensk Trädgårds årliga Sommarmöte i Stockholm 17-18 augusti. I år med Huddinge-Botkyrkas Trädgårdssällskap som värd för Sommarmötet. Utdelningen skedde i samband med invigningen i Huddinge den 17 augusti.

För längre beskrivningar av medaljörerna och samtliga motiveringar läs bifogat dokument.

Styrelsen har beslutat att dela ut utmärkelsen postumt för Kenneth Lorentzon. Gertrud Larsson var, som representant för familjen, på plats vid ceremonin och mottog Kenneths utmärkelse. Tommy Ahnby var förhindrad att närvara vid ceremonin. Han mottager medaljen vid ett senare tillfälle.

För mer information kontakt: Anna-Karin Fallheden, kommunikatör, Riksförbundet Svensk Trädgård, tel 0703-66 23 45, anna-karin.fallheden@tradgard.org, Inger Ekrem, förbundsdirektör, tel 0705-33 33 57, inger.ekrem@tradgard.org eller Lennart Froby, styrelseordförande, Riksförbundet Svensk Trädgård, tel 0704-24 24 36, lennart.froby@tradgard.org

Mer om Riksförbundet Svensk Trädgård, www.tradgard.org.

Mer om Kungl. Patriotiska Sällskapet, www.kunligapatriotiskasallskapet.se.

Se även www.slu.se, www.botaniska.se, www.universeum.se, www.harryda.se/radasateri, www.isuperennials.org, www.sta-tag.se, <https://plantarum.slu.se>, www.movium.slu.se/produkter-amp-tjanster/plantarum, <https://gerbianska.com>

Nominering till Kungl. Patriotiska Sällskapets silvermedalj

Trädgårdsmästare Tommy Ahnby

Munkedal

Tommy är uppvuxen på Västkusten. Han är trädgårdsmästare med utbildning från Dingle och SLU, Alnarp. Sedan 80-talet driver han Gullmarsfjordens plantskola i Munkedal tillsammans med sin fru Vivi. Odlingen är en småskalig specialplantskola, helt inriktad på ”hortikulturella godbitar”, sådant som kräver extra stor kunskap om växtmaterialet, förökningen och odlingen. Tommy är en växtentusiast och idealist av stora mått och familjen har inte kunnat försörja sig på plantskolan utan Tommy har fått ta anställning och uppdrag på annat håll i veckorna för att få verksamheten att fungera. Han har varit anställd som trädgårdsmästare på Remmens gård i Norge de senaste 25 åren. Detta är en exklusiv privat anläggning som Tommy har varit med och utvecklat. Anläggningen kommer att öppnas för allmänheten 2019.

Tommy har bedrivit egen växtförädlingsverksamhet, framför allt av Magnolior och Rhododendron. Det kanske finaste exemplet på detta är den utsökta magnoliasorten ‘Lina’, döpt efter parets dotter.

Tommy fick tidigt tillstånd av Botaniska Trädgården i Göteborg att utnyttja deras gamla insamlingar av Magnolior och Rhododendron i sitt förädlingsarbete för att kunna göra kontrollerade korsningar. Detta vittnar om deras tilltro till Tommy som en mycket seriös och kunnig yrkesman. En stor inspirationskälla för inriktningen på Tommys verksamhet har varit växtexperten och finsmakaren Kenneth Lorentzon, som också bidragit med sitt breda kontaktnät av utländska växtleverantörer.

Tommy har under mer än 30 år försett de mest välsorterade garden centers i landet med ett noga utvalt sortiment av bland annat magnolior, rhododendron och asiatiska mindre lönnar, allt sprunget ur den egna förökningen. Tommy är bland annat känd för sin skicklighet att ympa svårförökade växter.

Plantskolan är inriktad på partiförsäljning. Men som den sanna trädgårdsentusiast Tommy är, har han även gett svenska trädgårdsvänner över hela landet, chansen att även få köpa plantor i samband med föreningsarrangerade trädgårdsresor till Munkedal, där han inte bara säljer växter utan också generöst delar med sig av sin omfattande trädgårdskunskap. Många kan vittna om det inspirerande mötet med Tommy i odlingen och många växter från hans plantskola växer nu och utvecklas till praktexemplar i delar av landet där odling av sådana inte tidigare ens funnits på kartan.

Tommy har starkt bidragit till att utveckla den mer exklusiva delen av växtsortimentet och kunskapen om hur vi skall lyckas med sådana växter. Han har gjort det möjligt för trädgårdsentusiaster över hela landet att få prova dessa både vackra och intressanta växter, sådana som man normalt annars bara kan läsa eller drömma om. Genom hans verksamhet har vi också fått betydligt bättre kunskap om dessa växters härdighet och klimatanpassning, vilket också har gjort att vissa växter har kunnat flyttas över till det ordinarie plantskolesortimentet och göras allmänt åtkomligt.

Tommys och hustrun Vivis verksamhet har beskrivits i mycket positiva ordalag i boken Magnolia av John Lennart Söderberg och Ann-Marie Åsheden och i Trädgårdsliv av Christina Fryle och Inga Wallenqvist.

Nominering till Kungl. Patriotiska Sällskapets silvermedalj

Trädgårdsmästare Gerben Tjeerdsma

Mölnlycke

Gerben Tjeerdsma är född 1965 i Nederländerna. Redan som ung pojke började han arbeta på plantskola. Han har studerat i Nederländerna, Norge och Sverige. Så småningom kom Gerben till Göteborgs Botaniska trädgård där han arbetade i 17 år. Där har han bland annat ansvarat för alpinhuset. Där uppmärksammades hans intresse, kunskaper och handlag, vilket har tagits tillvara på under växtexpeditioner bland annat till Patagonien, Syd-Afrika, Iran, Irak och Turkiet.

2008 anställdes han på Universeum, där han varit med och byggt upp det nya reptilariet och regnskogsmiljön, där han även varit verksam som ansvarig trädgårdsmästare. Under denna period började Gerben engagera sig i upprustningen av Råda säteri och park, en vackert belägen men då slumrande herrgårdsidyll i Mölnlycke. Detta har varit ett EU-projekt. Gerben ville tillsammans med Härryda kommun utveckla anläggningen till en kunskapsträdgård och en vacker besökssträdgård. Ett samarbetsprojekt som blivit mycket framgångsrikt.

Gerben har en egen plantskola där han odlar ett stort sortiment av spännande perenna växter. Över tusen sorter. Dessa säljer han på den egna handelsträdgården på Råda säteri i Mölnlycke och Glommen i Falkenberg, men också på utställningar och marknader på många andra platser i såväl Sverige, som Norge, Nederländerna och England.

Gerben är en av de viktigaste aktörerna i landet på att förmedla plantor från det enkla till det mer avancerade växtsortimentet och att sprida kunskap och erfarenhet om dessa växter. Detta gör honom till en engagerad folkbildare som via en omfattande föreläsningsverksamhet, kurser för yrkesverksamma, studenter, trädgårdsodlare och trädgårdsamatörer och genom flitigt deltagande i växtmarknader och växtmässor i landet delar med sig av sina kunskaper.

Gerben sitter som ordförande i styrgruppen för trädgårdsmästarutbildningen på yrkeshögskolan Hermods sedan 2016. Det är bland annat därigenom han tagit sig an och lärlarlett praktikanter genom åren, men också från andra lärosäten runt om i världen.

Gerben är en skicklig odlare och har ett stort internationellt kontaktnät. Sedan 2013 har han hållit nära hundra föreläsningar i hela landet och årligen gett många kurser. Därutöver har han hållit flera föreläsningar i Norge och stora delar av Europa. Han har särskilt stor kunskap om lök- och knölväxter.

Sedan 2018 deltar Gerben Tjeerdsma som styrelserepresentant i den internationella perennaorganisationen: ISU:s (Internationale Stauden Union). Där han även är ansvarig arrangör av den årliga interna Vinterkonferensen i Tyskland.

Nominering till Kungl. Patriotiska Sällskapets silvermedalj - postum utdelning

Trädgårdsingenjör Kenneth Lorentzon

Kågeröd

Kenneth var trädgårdsingenjör, utbildad på SLU i Alnarp. Efter utbildningen och några kortare jobb på garden center gjorde Kenneth en sejour som avdelningschef på Buketten i Malmö. Som kontrast till det monotona arbetet i den storskaliga produktionen spenderade Kenneth fritiden bland de skickliga trädgårdsamatörerna i Skånekretsen. Det kom att bli en ögonöppnare och inspiration för honom och hans framtida verksamhet.

Från mitten av 70-talet arbetade han som trädgårdsmästare på Botaniska Trädgården i Göteborg under den legendariske dendrologen Tor Nitzelius's ledning. Där stannade han i drygt 10 år. Det var inspirerande år för en ung entusiastisk och kunskapsstörstande trädgårdsmästare. Entusiasmen räckte även till att vara med och dra igång och driva verksamheten i Göteborgskretsen av Trädgårdsamatörerna, TAG. Kenneth var föreningens ordförande under 8 framgångsrika år.

Kenneth fick senare arbete på Alnarp. Först inom Projektet P80, framtagning av nya vedartade växter, där han verkade några år innan han flyttade över till avdelningen för vegetationsbyggnad. Där kom hans omfattande och djupa växtkännedom till sin fulla rätt och han verkade där till sin pensionering. Han kom att, under lång tid, göra en omfattande och ovärderlig insats i växtundervisningen på Alnarp i teamet tillsammans med Roland Gustavsson, Eva Gustavsson och Allan Gunnarsson.

Kenneth har inspirerat tusentals studenter i olika utbildningsprogram på SLU, Alnarp under föreläsningar och växtvandringar. Under Alnarpstiden har hans breda och djupa kunskaper bland annat manifesterats i flera böcker, där han står som medförfattare, t.ex. klassikern **Perennboken**, handboken **Blommor och buskar** samt lökboken **Geofyter**

Tillsammans med sin kollega Eva Gustavsson utarbetade han den omfattande databasen i dendrologi efter ett omfattande och mödosamt arbete. Den har sedan vidareutvecklats inom Movium till Plantarum, som numera finns på nätet.

Kenneth har medverkat i många projekt, där hans specialistkunskap har efterfrågats, t.ex. Linnéarboretet i Växjö och Svenmanska parken i Bräkne-Hoby. Han var även uppskattad för sin roll som rådgivare och utvecklare av trädgården och arboretet i Vargslätten i Halland.

Kenneth visade sig tidigt vara skicklig på att föröka och odla växter. Han började därför på fritiden att producera och sälja i mindre skala till intresserade trädgårdsentusiaster. Specialplantskolan Gullmarsplant startade 1979.

Kenneth skaffade sig tidigt kontakter utomlands genom vilka han kunde importera småplantor av vackra och intressanta arter och sorter, som han sen kunde förse trädgårdsentusiaster i hela landet med. Kenneth var finsmakaren och expert på att fånga upp nya intressanta och vackra växter på den internationella marknaden, som han genom sin specialplantskola kunde förmedla till alla hågade entusiaster i landet.

En dag per år kunde man handla växter hos Kenneth och fick då också botanisera i hans och den dåvarande sambons stora och vackra trädgård, fylld med exklusiva växter. Den dagen vallfärdade växtälskare långväga ifrån och vägkanterna i Kågeröd fylldes av bilar. En märklig syn för den oinvigde.

Kungliga Patriotiska Sällskapet

Kenneth Lorentzon var den sanne växtentusiasten, som med tiden blev ett erkänt växtproffs i Sverige. Han var föregångaren och hans främsta efterföljare bland växtentusiaster som odlade och förmedlade vackra och spännande växter blev Tommy Ahnby och Gerben Tjeerdsma.

Genom sin kunskap och sina många projekt har Kenneth för alltid gjort sitt avtryck bland trädgårdsodlare i landet. Hans namn och gärning lever vidare.